

GEÇERKEN

Kerem Yücel

Natalia Sancha

PASSING THROUGH

GEÇERKEN **PASSING THROUGH**

Kerem Yücel / Natalia Sancha

ÖNSÖZ

Milyonlarca mülteci barındıran ülkemizde Suriyeli ve Iraklıları Türkiye’den ayrı düşünmek pek mümkün değil. Bölgedeki şiddet altıncı yılına girmişken mülteciler artık hayatımızın ayrılmaz bir parçası. Güvenli bir yaşam arayışında olan mülteci ailelerin pek azı bu toprakları terk edecek.

Yıllardır Türkiye’de yaşamalarına rağmen hâlâ insani yardım ve korumaya ihtiyacı olanların sayısı bir hayli yüksek. Bizim gibi insani yardım sağlayan birçok sivil toplum kuruluşu bu konuda destek vermeye devam ediyor.

Diakonie Katastrophenhilfe, Avrupa Komisyonu İnsani Yardım ve Sivil Koruma Ofisi ortaklığında Hayata Destek Derneği olarak sağladığımız nakit yardımlarla, zor şartlarda ailelerini geçindirmeye çalışan mültecilere geçici de olsa bir çıkış yolu sunuyoruz. Toplum merkezlerimizde uyguladığımız psikososyal destek çalışmaları insanların savaş travmalarını atlatmalarına yardımcı oluyor. Sağlık ve eğitim başta olmak üzere temel hizmetlere erişimi kolaylaştırıyoruz.

Yıllar önce Türkiye’ye sığınmış mültecilerin bir kısmı burada kendileri ve aileleri için yeni bir yaşam kurdu. Ülkelerine geri dönme umutlarını yitirmiş bu mülteci ailelere uzun vadeli çözümler de sunuyoruz.

Bu hikayeler ve fotoğraflar mültecilere haysiyetli ve güvenli bir yaşam sağlayabileceğimizi hatırlatıyor. Savaş ve şiddetten kaçıp Türkiye’ye sığınmak zorunda kalmış farklı kültürlere mensup bu insanların bizi nasıl zenginleştirdiğini görmeye başlamanın tam zamanı.

Sema Genel Karaosmanoğlu
Hayata Destek Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı
Support to Life
President of the Board

PREFACE

Turkey is currently hosting the highest number of refugees, both Syrian and Iraqi. As the violence in the region intensifies, we will continue to see more refugees seeking shelter and protection in Turkey. As prospects for going back wane, few of them will in fact be returning.

Even for refugee families that have been in Turkey for years, they are still in need of humanitarian assistance and protection. It is aid agencies like ours that provide some relief.

In partnership with Diakonie Katastrophenhilfe and the European Union Humanitarian Aid and Civil Protection Department, Support to Life continues to deliver cash assistance to help vulnerable refugee families to feed themselves and their children. Psychosocial support helps refugees overcome traumas related to the war left behind in Syria. Access to critical services, primarily health and education, is still relevant for refugees today.

Some of those that arrived in Turkey years ago have started a new life for their families. With the humantiarian aid we provide, we will continue to help them not only for daily survival but in laying the foundations for long term presence in this new land they now call their home.

The stories and photographs in this book remind us of the dignity and safety we can provide for those who have fled violence. It is time we start seeing how refugees enrich our lives.

Martin Keßler
Diakonie Katastrophenhilfe
Başkan
Diakonie Katastrophenhilfe Head
of Diakonie Katastrophenhilfe

© 2016, Hayata Destek Derneği ve Diakonie Katastrophenhilfe
Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, Hayata Destek’in ve Diakonie Katastrophenhilfe’nin yazılı izni olmadan yeniden basılamaz, çoğaltılamaz, kopyalanamaz ve satılamaz.

Fotoğraflar:
© 2015, Hayata Destek, Kerem Yücel
© 2015, Hayata Destek, Natalia Sancha

Fotoğraf yazıları:
© 2016, Hayata Destek, Çiğdem Usta
© 2016, Diakonie Katastrophenhilfe, Maria Del Mar Marais

Yayıncı: Omaoma Medya
Tasarım: Özgür Çakır

© 2016, Support to Life and Diakonie Katastrophenhilfe
All rights are reserved. No part of this publication may be reproduced, duplicated, copied or sold without the written permission of Support to Life and Diakonie Katastrophenhilfe.

Photographs:
© 2015, Support to Life, Kerem Yücel
© 2015, Support to Life, Natalia Sancha

Captions:
© 2016, Support to Life, Çiğdem Usta
© 2016, Diakonie Katastrophenhilfe, Maria Del Mar Marais

Publishing: Omaoma Medya
Design: Özgür Çakır

Bu kitapta yayımlanan fotoğraflar ve öyküler, Hayata Destek Derneği'nin yürüttüğü insani yardım faaliyetleri ile ulaşmış olduğu ihtiyaç sahiplerinin gerçek yaşamlarına ışık tutmaktadır. Bu faaliyetler, Diakonie Katastrophenhilfe'in desteği ve Avrupa Komisyonu İnsani Yardım ve Sivil Koruma Ofisi (ECHO) fonlarıyla gerçekleştirilmiştir.

Uygulayıcı:



Hayata Destek, afetlerden etkilenen bireyler ve toplumların temel haklarına erişimini sağlamak ve ihtiyaçlarını karşılamak üzere çalışmalar yapmak amacıyla kurulan bir insani yardım derneğidir. Hayata Destek, afet risklerini azaltmak için çalışmalar yürütmekte ve afetlerden etkilenen toplumların kapasitelerini ve dirençlerini artırmaya yönelik çalışmaktadır. Uluslararası insani yardımın temel ilkelerini benimseyen Hayata Destek; insanlık, ayırım gözetmemek, tarafsızlık, bağımsızlık, hesap verebilirlik çerçevesinde faaliyetlerini Türkiye ve çevresi bölgelerde sürdürmektedir.

“Yaşatıyoruz, gelecek inşa ediyoruz, acıları önliyoruz.” Diakonie Katastrophenhilfe, 60 yıldan uzun süredir dünyanın dört bir yanında, yardıma en çok ihtiyaç duyulan yerlerde yardım faaliyetlerini sürdürmektedir. Diakonie Katastrophenhilfe, doğal afetlerde, savaşlarda zarar gören ya da yurdundan edilen ve zorlukların üstesinden tek başına gelemeyen insanlara destek sunmaktadır. Diakonie Katastrophenhilfe, bölge, ırk ya da milliyet ayrımı yapmadan, hızlı, güvenilir ve etkin bir şekilde, bürokratik işlemleri en aza indirerek yardım sağlamaktadır.



Avrupa Birliği ve Üye Devletleri, insani yardım konularında dünyanda en fazla bağışı yapan kuruluş ve ülkelerdir. Avrupa Komisyonu İnsani Yardım ve Sivil Koruma Ofisi (ECHO) aracılığıyla AB her yıl 120 milyondan fazla çatışma ve afet mağduruna yardım etmektedir. Brüksel'deki merkezi ve dünyanın her yerindeki ofisleriyle ECHO, en kırılgan toplumlara sadece insani ihtiyaçlar temelinde ve ırk, etnik grup, din, cinsiyet, yaş, milliyet ve siyasi görüş ayrımı yapmadan yardım sağlamaktadır.

Bu kitapta, Avrupa Birliği'nin mali desteğiyle hayata geçirilen insani yardım faaliyetleri kapsamında hazırlanmıştır. Bu kitapta açıklanan görüşlerin, Avrupa Birliği'nin resmi görüşlerini yansıttığı kesinlikle düşünülmemelidir ve kitapta yer alan bilgilerin herhangi bir şekilde kullanılmasıyla doğabilecek sorumluluk, Avrupa Komisyonu'na ait değildir.

The photographs and stories published in this book portray the reality of some of the beneficiaries assisted through the humanitarian action implemented by Support to Life and Diakonie Katastrophenhilfe, funded by the European Commission's Humanitarian Aid and Civil Protection department (ECHO).

Implemented by:



Support to Life is a humanitarian organization founded with the principal aim of working with disaster-affected individuals and communities to help them meet their basic needs and rights. Support to Life works to reduce risks and responds to disasters by building capacities and increasing resilience of the most vulnerable communities. Adopting the humanitarian principles, Support to Life works with a commitment to humanity, impartiality, neutrality, independence and accountability in Turkey and the region.

“We secure survival, we build futures, we prevent suffering.” For more than 60 years, Diakonie Katastrophenhilfe has been providing help worldwide, wherever the need is greatest. Diakonie Katastrophenhilfe supports people who have become victims of natural disasters, war or displacement and who are unable to overcome the hardship on their own. Diakonie Katastrophenhilfe provides help regardless of religion, skin colour and nationality – quickly, reliably and effectively, with minimal red tape.



The European Union and its Member States are a leading global donor of humanitarian aid. Through the European Commission's Humanitarian Aid and Civil Protection department (ECHO), the EU helps over 120 million victims of conflict and disasters every year. With headquarters in Brussels and a global network of field offices, ECHO provides assistance to the most vulnerable people solely on the basis of humanitarian needs, without discrimination of race, ethnic group, religion, gender, age, nationality or political affiliation.

This book covers humanitarian aid activities implemented with the financial assistance of the European Union. The views expressed herein should not be taken, in any way, to reflect the official opinion of the European Union, and the European Commission is not responsible for any use that may be made of the information it contains.



KEREM YÜCEL

Born in İstanbul. Marched the whole Anatolia within the projects he took part as an engineer and worked to understand the cultures here and the land. Photography is not an occupation for him but a tool to remember and to document. He is a photographer thanks for this interest since 2006. The artist, focusing more on the social, cultural and the environmental issues, have lived in Kashmir aftermath the earth quake in Pakistan, photographed the stories of these lands where the war and the nature rule. Following Kashmir, he took part in the humanitarian aid projects in Middle Asia and Middle East. His coverage for Atlas magazine is now being published in both national and international agencies. Still working for international organizations such as United Nations (UN), European Commission -Humanitarian Aid & Civil Protection (ECHO), Diakonie -Malteser- Help- JICA, CAN-EUROPA and Support to Life (STL), Kerem Yücel taking pictures for national and international magazines in Middle Asia, Africa, Middle East, Arabian Peninsula and Caucasians. The Life in Anatolia, The Guest, Welcome, Smoked Future series of him have been displayed in many national and international festivals.

Kerem Yücel, İstanbul'da doğdu. Mühendis olarak yer aldığı projelerde Anadolu'yu boydan boya yürüdü, burada yaşayan kültürleri ve coğrafyayı anlamaya çalıştı. Fotoğraf onun için bir uğraş değil, tekrar hatırlaması ve belgelemesi için bir araç oldu. Bu ilgisi nedeniyle 2006 yılından beri fotoğrafçı olarak hayatını sürdürüyor. Daha çok sosyal, kültürel ve çevre konuları üzerine yoğunlaşan fotoğrafçı, Pakistan depremi sonrasında Keşmir'de uzun süre yaşadı, doğanın ve savaşın hüküm sürdüğü bu topraklardan hikayeleri fotoğrafladı. Keşmir sonrası OrtaAsya ve OrtaDoğu'da devam eden insani yardım projelerinde yer aldı. Bugün Atlas dergisi için çektiği fotoğraflar yerli ve yabancı ajanslar tarafından yayınlanıyor. Birleşmiş Milletler (UN), Avrupa Komisyonu İnsani Yardım ve Sivil Koruma Ofisi (ECHO), Diakonie -Malteser- Help- JICA, CAN-EUROPA ve Hayata Destek Derneği (STL) gibi uluslararası yardım örgütleri için çalışmaya devam eden Kerem Yücel Orta Asya, Afrika, Ortadoğu, Arabistan yarımadası ve Kafkaslar'da yerli ve yabancı dergiler için fotoğraflar çekiyor. Anadolu'da Hayat, The Mısafır, Hoşgeldiniz, İslî Gelecek sergileri birçok ulusal ve uluslararası festivalde sergilendi.



Mavi gözlü kız çocukları çizerek yattığı odanın yıpranmış duvarlarını süslüyor. Daha 10 yaşında. Çok arkadaşı yok. Duvara çizdiği kızlarla sohbet ediyor, oyunlar oynuyor. Kimi zaman denizkızı, kimi zaman prenses oluyorlar. Kurduğu hikayede karşısına türlü türlü engeller, sorunlar çıkıyor. Ama oyun hep mutlu sonla bitiyor.

She decorates the time-worn walls of the room where she sleeps by drawing blue-eyed girls on it. She is only 10 and does not have many friends. She talks and plays games with these girls on the wall. They sometimes turn into mermaids or princesses. Together they face all sorts of obstacles and challenges, yet the game always has a happy ending.



O görmüş geçirmiş bir kadın. Gülümsüyor. Biraz hü-
zünlü fakat güçlü... Suriye'de ortalama bir yaşamla-
rı varmış. Savaş nedeniyle çaresiz kaçmak zorunda
kalmışlar. Ailece yola çıktıklarında dört küçük toru-
nuna ve engelli büyük oğluna sahip çıkmayı görev
edinmiş. Bugün halinden memnun. Tek canını acı-
tan, mühendislik okuyan iki oğlunun şimdi tezgâh-
tarlık yaparak eve bakıyor olması.

She is a woman of the world. She is smiling. She is
a little sad but stays strong. They had a moderate
life in Syria. They had no choice but to flee because
of the war. Since the day they took the road, she
committed herself to protect her four grandchil-
dren and disabled son. She is now satisfied with her
situation. The only thing that hurts her now is her
two sons, who used to study engineering, working
as shop assistants to earn a living.



Beş çocuk, kayınvalide, bir de kendisi toplam 7 kişiler evde. Genç kadın evin tüm yükünü sırtlamış. Huzur içinde yaşadıkdan, çocukları yanında olduktan sonra bu yükün ağırlığı yormuyor onu. Tüm birikimlerini kaçakçılara vererek Suriye'den Türkiye'ye geleli iki yıl olmuş. Bir yıl önce de eşi Almanya'ya kaçmış. "Yanıma aldıracağım sizi" demiş ama gittiğinden beri haber çıkmamış. Umutsuz değiller, "huzur olsun da" diyor, "huzur olsun yeter."

She lives in this house of 7 with her five children and her the mother-in-law. The young woman is carrying all the burden of running the household on her shoulders. The weight of this burden does not tire her as long as they live in peace and she has the children with her. It has been two years since the day they gave all their savings to the smugglers to flee from Syria. Her husband left for Germany a year ago saying "I will have you there someday." But they have not heard from him since then. They are still hopeful. "As long as we are in peace," says the young woman, "that is enough for us."

Beş kişilik ailede, iki çocuk dâhil dört kişi çalışıyor. Çalışmaktan kasıt, rutin mesaili işler değil. O günün hasılatı ne olursa... Türkiye'ye gelmek de geldikten sonra tutunmak da kolay olmamış. Komşuların yardımıyla karınlarını doyurdukları günlerin sayısı az değil. Fakat bugün bir evleri var; oturacak koltukları olmasa da özellikle çocukların ilgi odağı olan bir televizyonları da...

This is a family of five, four of whom -including two children- work for a living. They do not have ordinary jobs with fixed working hours. The pay fluctuates and they receive whatever they can earn for the day... It was not easy to come to Turkey nor to survive once they arrived. There were many days when they had to accept their neighbors' help to not starve. At least they have a home now. They may not have a couch to sit on, but there is a television that grabs the children's attention.





Çok güçlü bir kadın. Suriye’de bir fabrikaları vardı, durumları oldukça iyiydi. Bir gün polisler fabrikayı basarak eşini gözaltına aldı. Kısa süreli gözaltının sonucu ağır oldu. Eşini kaybetti. Kaçmaya karar verdi. Yanıncaysa sadece en değerli varlığını, 4 yaşındaki oğlunu alabildi.

She is a very strong woman. Before, her family owned a factory in Syria and were doing well. One day the regime’s armed militia broke into their factory and arrested her husband. The militia kept him under surveillance for a short period of time, but the consequences were harsh. She lost her husband. She decided to flee taking along with her most valuable asset: her 4-year-old son.

18 / 19

"Önce camilerden anonslar yapılma-
ya başladı" diyor yaşlı kadın. Şam
yakınlarındaki köylerinde savaşın
adım adım yaklaştığını bu anonslar-
la takip etmişler. Sekiz çocuğu ve
eşiyle güneyden kuzeye zorlu bir yolu
geçmişler. Kobane'ye vardıklarında
son durak orası sanmışlar. Bu defa
çalan telefonlar savaşın haber-
cisi olmuş. Ardından tekrar yola
düşmüşler ve Türkiye'ye varmışlar.
Şimdi her cami anonsu, her telefon
bir tedirginlik. "Ama geçecek" diyor
yaşlı kadın, geçecek.

"First announcements war came
from the mosques," says the old
woman. These announcements were
a sign of the war approaching step
by step to their village, not far from
Damascus. She, her eight children
and husband had a challenging road
from the south to the north of Syria.
They thought they reached their last
destination when they got to Koba-
ni. This time, the phone calls were the
messengers of war. They took the
road again, this time to Turkey. They
are now filled with apprehension
every time they hear an announce-
ment from a mosque or hear a phone
call. "But it will pass," the old woman
says. It will indeed.



Onun en şık kıyafeti elinde tuttuğu damatlığı. Genç kadınınsa gelinlik giyme şansı hiç olmamış. İkisi de Suriyeli. Daha yeni evliler. Fakat Suriyeli oldukları için resmi nikah yapamamışlar, sadece imam nikahları var. Yeni kurdukları evin eksiği çok ama şundan eminler; evleri burası, yaşam artık burada.

He is holding his smartest dress: his groom's suit. The young woman never had the chance to wear a bridal dress. This newly-wed couple from Syria, had an imam marriage since they do not have the necessary paperwork. They are missing many of the things they need in their new home; nevertheless, they have no doubt that this is their home and their life is here now.



"Bombaların gümbürtüsü değil, çocuklarımla kahkahaları dolduracak evimi." Genç kadın için Türkiye, yeni başlangıç demek. Buraya geldikten sonra evlendi. Kendi evini kurdu. Eşiyle birlikte birçok zorlukla karşılaşıyorlar ama biraradalar, mutlular.

"My house will be full of my children's laughter, not of the sound of bombs exploding." For the young lady, Turkey means a new beginning. She got married after she arrived there and started her own family. She and her husband have been facing a lot of challenges, but they remain together and happy.





"Okulumu bitirip öğretmen olacağım, böylece başka çocukların da kaderlerine etkim olabilecek." Yanından ayırmadığı ders kitaplarına sıkı sıkı sarılan 13 yaşında bir kız çocuğu hayat kurmak, hayat değiştirmek gibi büyük laflar edebiliyor. Suriye'den kaçtıktan sonra Türkiye'de sokaklarda geçirdiği 11 ay ona geleceğine sahip çıkması için okuması gerektiğini öğretmiş belli ki...

"I will finish school and become a teacher, so I will be able to have an impact on other kids fate." Holding on to her books tightly, taking them wherever she goes, the 13-year-old girl is able to talk about building a life and changing lives. Apparently, living on the streets of Turkey for 11 months after fleeing Syria, taught her that she has to study in order to claim her own future.



Onun evi bilindik mülteci evlerinden değil. Duvar kağıtları, süslemeler, yeni televizyon ve halılar dikkat çekici bir fark yaratıyor. Ona ve iki kız çocuğuna kucak açan hayırsever aile sayesinde... Eşi ise hala Suriye'de. Durumunu anlatırken şaşkın bir ifade beliriyor suratında ve ekliyor; "bir gün bizim de mülteci olacağımız hiç aklıma gelmezdi."

Her home is unique. The wallpapers, the decorations, the new television and carpets make a striking difference. It is all thanks to a helpful neighbour family who has embraced her together with her two children. Her husband is still in Syria. She talks about her story with an expression of disbelief on her face. "It never occurred to me that we would be refugees one day," she says.



Geçen yıl eşini ve annesini kaybetti. Babasındansa üç yıldır haber alınamıyordu. Çocuklarıyla sınırı geçip Türkiye'ye sığındı. Sonra bir gün, bir telefon geldi. Arayan babasıydı, üç senesini Suriye'de hapiste geçiren babası... Şimdi yan yanalar, birbirlerinin yaralarını sarmaya çalışıyorlar.

She lost her husband and mother last year. She had not heard from her father for three years. She took her children, crossed the border and found shelter in Turkey. One day, she received a phone call. It was her father who had spent three years in a prison in Syria. Now, hand in hand picking up the pieces of their old life.



Savaş başlayınca ailenin tüm kadınları, evin erkeklerini geride bırakarak Türkiye'ye doğru yola koyulmuş. Onları de zorlu bir yolculuk olmuş. "Bugün dimdik ayaktaız" diyor evin annesi, dört kızı yanında. Eşi ve büyük oğlu ise senelerce ekip biçtikleri, çocukları gibi baktıkları topraklarına sahip çıkmak için Suriye'de kalmış. "Küçük kızımın okumasını istiyorum" diyor anne ve savaşın bitmesini, geri dönmeyi...

When the war started, all the women of the family took the road to Turkey, leaving their men behind. Their journey was not easy either. "We are still standing," says the mother, looking at her four daughters. Her husband and eldest son are still in Syria to protect the land they have been cultivating and looking after for years, as if it was their baby. "I want my little daughter to go to school" - just like she wishes the war to be over and to return back...



Kendini ailesinden, dünyadan, hayattan soyutladığı küçük odanın duvarlarının boyası dökülmüş. Keşke görebilseydi, fakat savaş gözlerini çaldı ondan. Daha 26 yaşında. 2013'te Adra'daki baskından sağ çıkmış olmasının şansı, iki erkek çocuğunun büyüüşünü dünya gözüyle göremeyecek oluşunun gerçekliğiyle gölgeleniyor. Eşi ise acısına ortak olurken hep aynı şeyi söylüyor: "Bak hep birlikteyiz, hayattayız."

The paint is peeling in the room in which she isolates herself from her family, the world and from life. She is only 26, but the war took her eyes away. She was lucky enough to survive an attack near Damascus in 2013, but not enough to see her two sons grow up. Her husband tries to ease her pain by always saying: "Look, we are together and alive."

Türkiye'ye doğru yola çıkmadan bir gün önce babalarını kaybetmişler. Kendileri de şans eseri hayatta kalmış. Suriye'deki evleri bombardımanda yıkıldığı sırada anneninin evindeymiş. Anne, iki kızını ve annesini yanına alarak Türkiye'ye gelmiş. Kızlardan büyüğü 8 yaşında. Elinde taşıdığı oyuncak bebeği ne kadar çok sevdiğini, Türkmen komşularından öğrendiği kırık Türkçe ile ifade ediyor.

They lost their father the day before they took the road to Turkey. They were at their grandmother's house when their home in Syria was bombed and barely escaped death. The mother of two took her daughters and mother to Turkey. The oldest is 8 and she tries to tell how much she loves the baby doll in her hands with the little Turkish she learned from their Turkmen neighbors.





Mültecilik ne demek çok iyi biliyorlar. Ailenin babası Sudanlı. Sudan'dan önce Rusya'ya ardından Suriye'ye gitmişti. Suriye'de evlendi, çocukları oldu. Burası son durak demeye yeltenirken cümlesi yine yarım kaldı. Şimdi Türkiye'deler. Tek dileği çocuklarının özgür bir ülkede eğitim görmesi.

They know very well what it means to "be a refugee". The father is from Sudan. After he left Sudan, he went to Russia and then to Syria. He got married in Syria and had kids. He was ready to accept Syria as the final destination, but that was not possible. They are in Turkey now. His only wish is to see his children getting educated in a safe country.

Savaş çıkmadan önce engelli arabasıyla sınır kapısından geçerek Türkiye'ye kaçak sigara, çay gibi ürünler getiriyor ve satıyormuş. Savaş başlayınca aynı arabayla sınırdan bu defa canını kurtarmak için kaçak olarak geçmiş. Askerler yakalamış fakat engelli olduğu için onu ve ailesini serbest bırakmışlar. Büyük oğlu, Suriye pasaportu taşıyor. Bir de Türkiye'de doğan küçük oğlu var. Onun bir kimliği yok. Hayaliyse oğullarının mutlu bir şekilde büyüdüklerini görebilmek.

He used to cross the border in wheelchair to sell smuggled cigarettes and tea in Turkey before the war. When the war started, he crossed the border illegally in the very same wheelchair to save his own life. He and his family were caught by some soldiers, but they were soon released since he is disabled. His oldest son has a Syrian passport. His youngest son was born in Turkey without any identification card. His only dream is to see them growing up happy.



Üç yıl önce, dört çocukla, en küçüğü daha bir yaşındayken Suriye'den yola çıkmışlar. Çatışmalar yeni şiddetleniyormuş. Daha o ilk günlerde bir sniper kurşununa hedef olan anne, gözlerini kaybetmiş. Yani savaşın izlerini silmeleri hiç kolay değil. Fakat bugün kıt kanaat geçindikleri evlerinde, silah seslerinden uzakta çocuklarını büyütükleri için memnunnlar. Ve unutmak istiyorlar, geride kalan bütün yıkımı.

They took the road three years ago from northeast Syria with four children and the youngest was only one. The conflict was about to intensify as they left. The mother became the target of a sniper bullet and lost her eyes in the very first days. It is not that easy for them to remove the traces of war any more. Even if they only have bare minimum today, they are still happy for raising their kids away from the gunshots. They want to forget all the destruction they left behind.





Tüm aile, bir evin kiraladıkları iki odasında yaşıyor. Babaları Suriye'de savaşta yaralanmış, yatalak. İki erkek kardeş gündelik işler yaparak evi geçindiriyor. Oysa Suriye'de ikisi de üniversite öğrencisiymiş. Büyük kardeşin bir de yeni doğmuş bebeği var. Tek hayalleri Suriye'nin yeniden özgür bir ülke olması ve eski hayatlarına dönebilmek.

The whole family lives in the two rooms rented in a house. Their father is confined to bed because he got injured in the war in Syria. The children work during the day to take care of the household. They used to be college students back in Syria. The older one has a newborn baby. They only dream of Syria being a free country again, and going back to their old life.



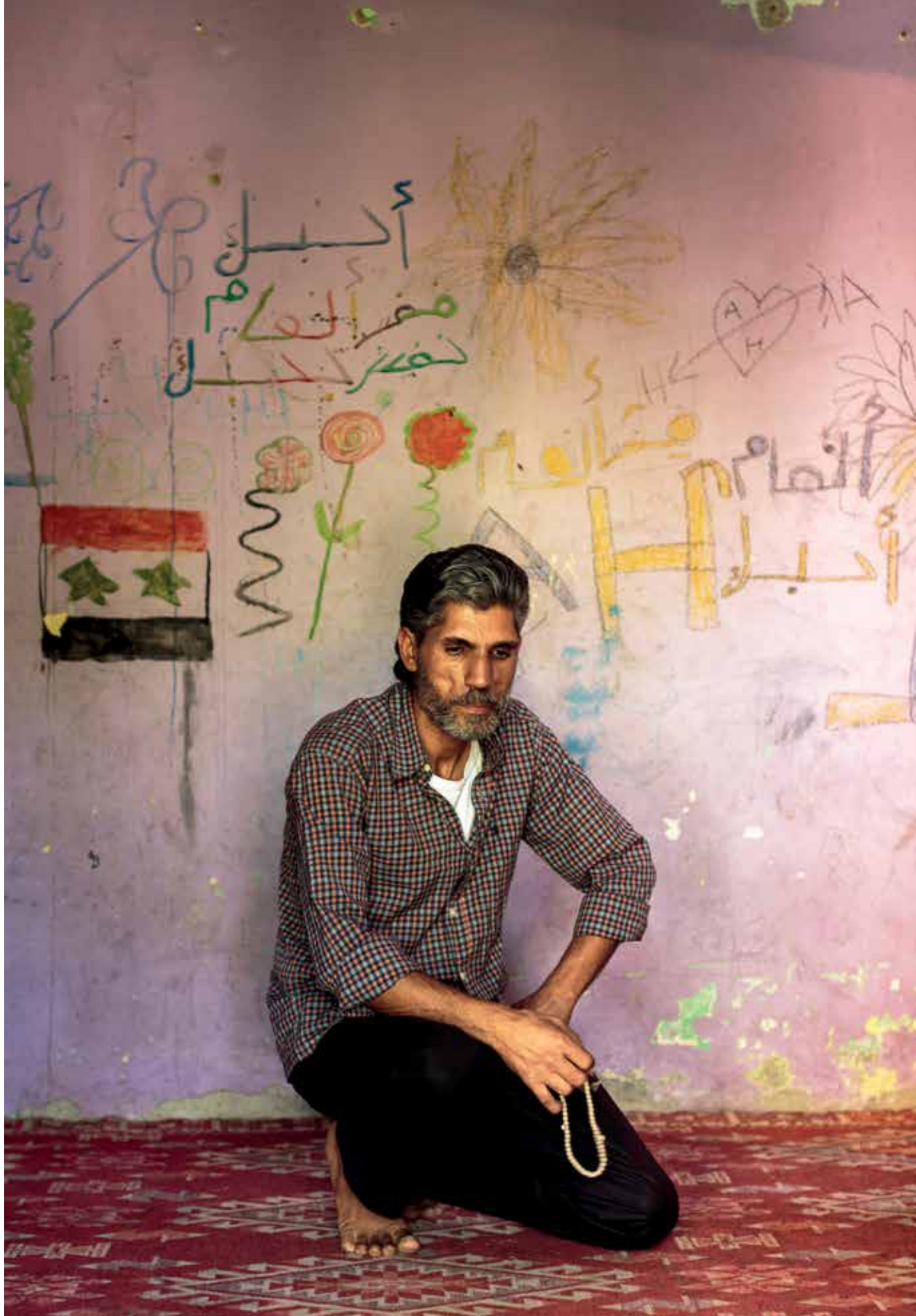
Kayınvalide ve gelin, Türkiye'de yeni evlerinin kapısında yine yan yana. Suriye'de olduğu, Türkiye'ye gelirken aşılın zorlu yolda olduğu gibi... İki kadının da bugün tek dileği, bombalardan kaçarak sağ salim yanlarında Türkiye'ye getirebildikleri beş çocuğu burada, savaştan uzakta yetiştirebilmek. Varsın yaşam koşulları zorlu, ev iki göz oda, eşya noksan olsun; yeter ki savaş uzak, çocuklar hayatta olsun.

Mother-in-law and her daughter-in-law standing side by side, again, at the door of their new home in Turkey... Just like when they were in Syria, just like when they were walking on the difficult road to Turkey... The two women only have one wish for today: to be able to raise the five children in peace. They managed to save them from the bombs and bring them to Turkey. Now they want to raise them here, far away from the war. They do not care if their life is challenging, living in only two rooms or not having enough furniture - as long as the war is far away and the kids are safe.

Anne-kız savaşın yakın tanıkları arasında. Evlerine roket isabet etti. Genç kadın, bacağından ağır yaralandı. Üstelik 7 aylık hamileydi. Bebeğini erken doğurmak zorunda kaldı. Premature bebek doğumundan bu yana tam 10 ameliyat geçirdi. Genç anne ise güçlü, bebeği için hayata tutunmaya kararlı.

The mother and daughter witnessed war closely. A rocket hit their home. The young lady, who was 7 months pregnant at the time, suffered a severe leg injury. The situation obliged her to give birth prematurely. The baby has undergone 10 surgeries since birth. The young mother is strong and determined to hold on to life for her child.





Suriye'de Halep'in en çatışmalı bölge-sindeydi evleri. Türkiye'ye uzanan yol, onlar için korkulu, tedirgin bir kaçış hikayesi. Bugün sığındıkları evin du-varlarıysa sevgiyi anlatan cümlelerle dolu. Cümlelerin sahibi, evin 10 yaşın-daki küçük kızı. Renk renk çizimlerle, yazılarla süslenmiş pembe duvar, bu-gün onlar için umut, sevgi, gelecek...

Their house was located right in the middle of the most intense conflict areas in Aleppo. Their escape story to Turkey is a frightening and distress-ful experience. The walls of the house they stay for shelter exhibit a number of love quotes today. The author of these quotes is the little 10-year-old girl of the house. The pink wall deco-rated with colorful drawings and writ-ings is now their source of hope, love and future.



Yüzündeki dövmeleeri daha genç kızken Romanlar çizmiş. Dövmelere eşlik eden diğer derin çizgilerse zorlu deneyimlerden yadigâr. Bir oğlu Şam'da tutuklanmış. Daha sonra öldüğü haberini almışlar. Türkiye'ye doğru beş çocuğuyla yola çıkarken felç geçiren eşini, onun isteği üzerine geride bırakmak zorunda kalmış. Şimdi Türkiye'deler. Tek avuntusu 13 yaşındaki kızının burada, hayatta oluşu.

The tattoos on her face were drawn by some Romani people when she was a young girl. Her deep wrinkles accompanying the tattoos are the reminders of her experiences. Back in Syria, they arrested one of her sons. After a while, they heard that he was dead. Her husband had a stroke as they were fleeing to Turkey and she had to leave him behind as he wished. Now they are in Turkey and her only relief is having her 13-year-old daughter alive with her.

"Türkiye'ye ulaşmak" diyor, "çok zor oldu." Savaş adım adım yol boyunca peşlerindeydi. Eşi, beş çocuğu ve kardeşiyle çıktıkları yolu bir kişi eksik tamamladılar. Kardeşini yolda toprağa vermek zorunda kaldı. Şimdi savaş uzakta, mücadelenin yeni adıyla hayatı idame ettirmek.

"To reach Turkey was really difficult" she says. The war was chasing them as they endured their dangerous journey. She had her husband, her five children and her brother with her at the beginning, but one of them did not make it to the end. She had to bury her brother's body on the road. The war is far away now and the name of the new struggle is "keep their head above the water".





Duvarları sıvasız yeni evlerinde Suriye'deki hayatlarını coşkuyla anlatıyorlar. "Evimizin fıstık ve zeytin ağaçlarıyla dolu, yemyeşil bir bahçesi vardı" diyorlar. İki buçuk yıldır Türkiye'deler, daha öncesinde Lübnan'a gitmiş fakat tutunamamışlar. En çok Suriye'deki bahçelerini özleyiyorlar. Üç kız çocuğu büyüttükleri, birlikte yeşerttikleri bahçeyi ve evlerini tekrar görebilmek en büyük hayalleri.

They are excited to talk about their life back in Syria in their new home, with naked walls. "We had pistachio and olive trees in our garden," they say. It has been two and a half years since they first moved to Turkey; they were in Lebanon before, but they could not live there. It is their good old garden they miss the most. Their biggest dream is to see again their garden and home, the place where their three daughters were raised.



1915 döneminde Suriye'ye kaçan Ermeni bir ailenin çocuğu. Savaş çıkınca kendini yeniden dedelerinin toprağında buldu. Şimdi pazar yerinde, kendi hazırladığı yöresel bir tatlı olan "bici bici" satarak hayatını kazanıyor. "Bu yaşta tekrar çalışmak zorunda kaldım ama şükür yaşıyorum" diyor.

He is the son of Armenian parents who fled to Syria in 1915. He is now back in the ancestors' homeland because of the war. He now makes "bici bici", a type of local dessert, and sells them for a living at the bazaar. "At my old age I have to work again, but thank God that I am alive," he says.

Onun için hayat, Şam demek. Evlendiği, iki oğlunun dünyaya geldiği, kendi evini kurduğu kent... Pek çok Suriyeli gibi iş bulabilmek için memleketi Kamışlı'dan Şam'a gitmiş. Apartman görevlisi olarak çalışıyormuş. Sonra savaş başlamış. Çocukların "helikopterler bomba atacak baba" feryadı gitme kararı almasını sağlamış. Şam'ı özliyor, fakat ailesinin güvenliği bu özlemin çok ötesinde.

Damascus means life to him. It is the city where he got married, he had two sons and built his own house... Like many Syrians, he left his hometown in the north to find a job in Damascus. He used to be a porter there. Then the war started. His children's "Dad, helicopters are going to drop bombs" cries made him decide to leave Damascus. He misses the capital city, but the safety of his family comes first.





Evin iki kızı. Anneleri onlarla her gün ilgileniyor. Temiz, güzel kıyafetler giydiriyor, saçlarını uzun uzun tıyor, örüyor. Savaş, bu kızlar için çok geride kalmış bir kabus, gittikçe daha da gerçekliğini yitiriyor. Kızlar her gün anneleriyle evlerinin bahçelerinde ektikleri toprağın mahsullerinin büyüüşünü gözlüyor. Domates, biber, nane çok iyi tutmuş. Sofraya beraber getiriyorlar, gülümseyerek.

Two girls... Their mother takes care of them every day. She dresses them with clean and beautiful clothes, spends a long time combing and plaiting their hair. The war is now only a nightmare these girls had a long time ago, which is losing its reality every day. The girls observe the growth of the crops they have planted with their mother in their garden. They serve tomatoes, peppers and mint with a smile on their faces.

Her uçak sesi başka bir tedirginlik: "Bomba bu defa nereye isabet edecek?" Kaçmaya karar verdiler. İki kız kardeş, çocuklarıyla yola düştü. Evin en küçüğü, kızlarının hastalığı da yolda ortaya çıktı. Günde beş defa ilaç alması gerekiyor. Fakat artık uçak sesleri uzakta...

The sound of every airplane used to scare them. "What will be the next target of this bomb?" they asked themselves. They decided to flee. The two sisters took their children and set off. During the journey, they learned that their youngest daughter is sick. She has to take medicine five times a day. However they can no longer hear the sound of the warplanes...



64 / 65

"Hepimiz birlikteyiz, ailemiz dağılmadı." Evin babası en büyük şansını böyle ifade ediyor. Beş çocuğunu da sağ salim Suriye'den çıkarabilmiş olmasına şükrediyor. Yardım kurumlarının desteği sayesinde bugün ayakta, en küçük oğlu kucağında huzurla gülümseyebiliyor.

"We are all together now; we have managed to keep the family united." That is how the father expresses their greatest fortune. He is grateful that he was able to take all of his five children out of Syria, keeping them safe and sound. He now can smile holding his youngest son in his arms. They have managed to pull through thanks to the support of projects like the E-card.





NATALIA SANCHA

Natalia Sancha, fotoğrafçı, siyasi analist ve gazeteci. El País, Esglobal, Política Exterior, Afkar/Ideas gibi İspanyol medya kurumlarından bir çoğu ile işbirliği içinde gerçekleştirdiği Ortadoğu ve Kuzey Afrika bölgelerine yoğunlaşan çalışmaları ve yayınları bulunmaktadır. Kişisel fotoğraf çalışmalarını kendi sayfası olan www.nataliasancha.com 'da yayınlıyor. Fulbright bursu ile Georgetown Üniversitesi'nde Arap Çalışmaları eğitimi aldıktan sonar İspanyol STK Cives Mundi bünyesinde Lübnan şefi olarak çalışmaya başladı. Burada 2015 yılına kadar Filistinli ve Suriyeli mülteciler ile birçok proje gerçekleştirdi. 2008 yılından bu yana Lübnan, Beyrut'ta serbest olarak El Pais gazetesinin Filistin ve Suriye haberlerini yapmaktadır.

Natalia Sancha is an active journalist, political analyst, and photographer. She collaborates with several Spanish media (El País, Esglobal, Política Exterior, and Afkar/Ideas), and published with Spanish think-tanks that focus on the MENA region. She keeps some of her photography at www.nataliasancha.com. After completing her M.A. in Arab Studies from Georgetown University as Fulbright scholar, Natalia Sancha joined the Spanish NGO Cives Mundi as Head of Mission in Lebanon where she developed several projects with Palestinian and Syrian refugees until 2015. She currently covers Lebanon and Syria as stringer for El País newspaper and has been based in Beirut, Lebanon, since 2008.



Aynadan kadının ve genç gelinin görüntüleri yansıyor. Türkiye'ye geldiklerinden bu yana gelini ona hem dayanak hem de arkadaş oldu. Yeni hayatlarında yalnız olmadığını biliyor, eşi ikinci karısıyla Suriye'de kalmaya karar vermiş olsa da...

The mirror reflects the images of a woman and her young daughter in law. Since they fled to Turkey she has become a source of support and friendship for her. In her new situation she knows she is not alone, even though her husband decided to stay in Syria with his second wife.



Genç kadın yeni doğan bebeğini kucağında tutuyor. Türkiye’de doğan diğer birçok mülteci bebek gibi, onun da kızının bir vatandaşlık kaydı yok. Genç anne bir gün kızıyla birlikte Suriye’ye, evlerine dönme hayalleri kuruyor. Ancak ülkelerindeki savaş hali ve güvenlik kaygısı onları sürgünde kalmaya mecbur bırakıyor.

The young woman holds her newborn in her arms. As many new refugees born in Turkey, her daughter is not registered. Both mother and daughter dream to go back to their hometown in north Syria, but the security situation still compels them to remain in exile.



Torununun uyuduğu beşiği yavaş yavaş sallıyor. Suriyeli mültecilere kapılarını açan komşu ülkelerin hiçbirinde, vatandaşlık alabilmek için ülke sınırları içinde doğmak yetmiyor. Türkiye’de de durum farklı değil. Sürgünde bir Suriyeli olmanın getirdiği zorlukların yanında, bir de onun torunu gibi vatansız doğan bebekler gerçeği var. Vatansızlık; eğitim, sağlık hizmetlerine erişme, yasal olarak çalışma ve oy verme hakkından mahrum olmak anlamına geliyor.

She gently rocks the cradle in which her granddaughter sleeps. None of the neighbouring countries hosting Syrian refugees, including Turkey, provide citizenship just because a child was born in its territory. With the obvious difficulties of becoming a Syrian citizenship in exile, babies like her granddaughter are not recognized as citizens by any country, and remain stateless, a status in which they may not have the right to attend school, access health care, work legally, or vote.

Erkek kardeşi ve oğlu öldürölünce Halep'in kuzeyindeki topraklarını terk etmeye karar vermiş. "Canımızı kurtarmak için kaçtık" diyor. Ailesiyle birlikte geldikleri Türkiye'de komşularının yardımıyla geçici bir yere sığınabilmişler. Ancak beş çocuğun karnını doyurmak, omuzlarında büyük bir yük.

He decided to leave North Aleppo, when his brother and son were killed. "We escaped in order to save our lives" he says. He and his family managed to settle down in their temporary shelter in Turkey thanks to the neighbors' solidarity, but having to feed five children still represents a huge challenge to him.



Güneydoğu Anadolu'da aynı binada birbirlerine komşu oldular. Çay eşliğinde sohbet ediyorlar. Biri diğerine anlatıyor; Suriye'ye evlerine dönenler, yiyecek sıkıntısı içinde, en temel altyapı ihtiyaçlarından mahrum, yıkılmış bir şehirle karşılaşmış. Bugün güvenli bir ortamda, Türk komşularının cömertliği ve desteğini hissederek yaşayabilmelerini bir şans olarak görüyorlar.

They live in the same building in a town in southeast Turkey. The two women sit chatting and drinking tea. One explains to the other that many who have returned to her hometown in Syria are now witnessing the devastation of a city that lacks basic infrastructures and food. She feels fortunate to live in safety and to have found generosity and support in her Turkish neighbor.



Türkiye'deki yeni evlerinde banyo aynasına bakıyor. Durumunu anlatırken kaygılı: "Beynim eriyor. Doktorun dediğine göre iki yıl içinde beş yaşındaki bir çocuk gibi düşünmeye ve hareket etmeye başlayacakmışım." Oğulları hayatta kalmak ve babalarının ilaçlarını temin edebilmek için gerekli kaynağı zar zor buluyor.

He looks into the bathroom mirror of their new home in Turkey. "My brain is draining. The doctor says in two years I will think and move as a five years old kid", he says. His sons barely manage to get the resources to survive and pay for his medication.

İki çocuğu ve kardeşleri ile birlikte, Suriye'nin kuzeyindeki çatışmalardan kaçabilmek için adeta zamanla yarıştılar. Üstelik 11 yıl önce akut diyabet nedeniyle görme yetisini yitirmişti, yolculuk onun için çok zor oldu. Türkiye'de de hayat kolay değil. Suriye'deyken ekmek satarak hayatını kazanıyordu ancak şimdi Türkiye'de iş bulamıyor. Ailesini geçindirmesi kolay değil ancak umutsuz değil. Yakın zamanda durumunu düzeltebileceğine inanıyor.

He had barely a few minutes to flee his city in northern Syria with his two children and sisters. 11 years ago, acute diabetes left him blind. He used to sell bread in Syria, but today he is unable to find a job in Turkey. Now it is difficult for him to support his family but he has hope that his situation will improve in the near future.



Bir gözü kocasında. Komşuların yardımlarıyla aldıkları tekerlekli sandalye sayesinde Suriye'den kaçmayı başarabilen kocasında...

She keeps an eye on her husband. He was able to flee from Syria thanks to the generosity of their neighbours who bought him a wheelchair.





Baba-kız verandada oturuyor. Kuzey Suriye'den kaçarak iki yıl önce Türkiye'ye geldiler. Fakat karşılaştıkları zorluklarla başa çıkamadılar ve geri döndüler. Çok geçmeden çatışmalar yeniden şiddetlendi ve ikinci kez evlerini terk etmek zorunda kaldılar. Şimdi Türkiye'deler. Umut ettikleriyse bu defa burada hayatlarını yeniden kurabilmek.

A father and his daughter sit in their patio. They are from North Syria. They fled two years ago to Turkey but then decided to return because of the harsh living conditions there. But soon after, violence broke out again and they were forced to flee for a second time. For now they settled in Turkey with hopes of rebuilding their life.



Henüz otuzlu yaşlarında ve kanser hastası. Fakat ailesi onu demoralize etmemek için hastalığını ondan gizlemeyi tercih etmiş. Üç küçük çocuğu ve Suriye'den kaçarken geçirdiği kaza nedeniyle engelli olan eşiyle birlikte yaşıyor. Ailenin gelirinin çoğu onun ilaçlarına harcanıyor.

She is in her thirties and suffers from cancer, but she is not aware since her family keeps this information from her in order to protect her. With three small children and a handicapped husband due to an accident when they were trying to escape from Syria, most of the family's income is spent on her medications.



Beş yaşındaki kız çocuğu, komşu ülkede edindikleri komşusuyla oynuyor. Tek başına ayakta durmaya çalışan anne ise bir tekstil fabrikasında çalışarak evin geçimini sağlıyor. Ağır bir yükün altına girmiş olsa da umudu sağlam. Başkentte daha iyi bir iş bulabileceğini düşünüyor, anne ve küçük kız yakında Ankara'ya taşınacak.

The five-year-old girl plays with her neighbour in a city of southeast Turkey. Her single mother, works in a textile factory and is the breadwinner of the family. Her job is hard but she does not lose hope. She plans to leave soon in search of a better job in the capital.



Yatakta yatıyor ama yalnız değil. Etrafında ailesi var. Üç çocuğu ve onu seven eşi, bu zor zamanlarında onun yanında. "Her şeyinizi kaybettiğiniz zaman ailenize daha yakın oluyorsunuz" diyor.

She lies in bed but she is not alone. Her family gathers around her. Three children and a loving husband accompany her through the hardships. "When you lose everything, you get closer to your family", she says.



Yaşları üç ila on sekiz arasında değişen dokuz çocuğu var. Artık Türkiye'de yaşıyorlar. Geçinmek için çocukların bazıları çalışmak zorunda ve bu nedenle okula gidemiyor. Babaları ile birlikte çöpten plastik şişe toplayıp kilosunu 8 TL'ye satıyorlar. Karısı onu beş ay rehin kaldığı IŞİD'in elinden kurtarabilmek için 500 dolar fidye ödemiş. Bu nedenle yoksulluk yüzünden yakınmıyor, hala hayatta olduklarına şükrediyor.

He is a father to nine children aged between three and 18. They now live in Turkey. To earn a living, some of the children are obliged to work and can consequently not attend school. Together with their father, they pick up plastic bottles from the rubbish to sell them back for 8 TL the kilo. When he looks back he remembers that his wife paid 500 USD ransom to free him from five months in ISIS' hands. For this reason and despite the deprivation, he is grateful to still be alive.

Güneydoğu Anadolu'ya ulaşmalarından altı ay sonra annesi, yurdunu son bir kez göremeden hayata gözlerini yumdu. Genç kadın, "onu Suriye'de toprağa veremedim" diyerek yas tutuyor. Zaman zaman içi hüznle dolsa da küçük kızını artık güvenli bir ortamda büyütebileceğini düşünerek kendini avutuyor.

Six months after arriving to southeast Turkey, her mother died without being able to see her land for the last time. "I couldn't bury her in Syria"- she laments. Although sometimes thoughts of sadness overcome her, she knows that she can now raise her own daughter in safety.



Uygulayıcı / Implemented by:



Funded by
European Union
Humanitarian Aid